

בתוכנו לכשין 76

כפר סאלד

גליון חס' 8 יג' אלול תשע"ב 31.8.2012

בימי קיץ הקוצים

עין הארץ יכסו

בוקר – ברחש

ערב ערב – יתושים יתגודדו

אך אין דבר

על צלע ההר

שם בית ביתנו

אחד ויחיד.

לשם מצפון נשקף החרמון

בין ואדי עין זרה לוואדי עין פיט

כול סלע הוא שם מוכר

ולא סתם אבן גוף

או כתם בנוף.

כול פלג – עסיס

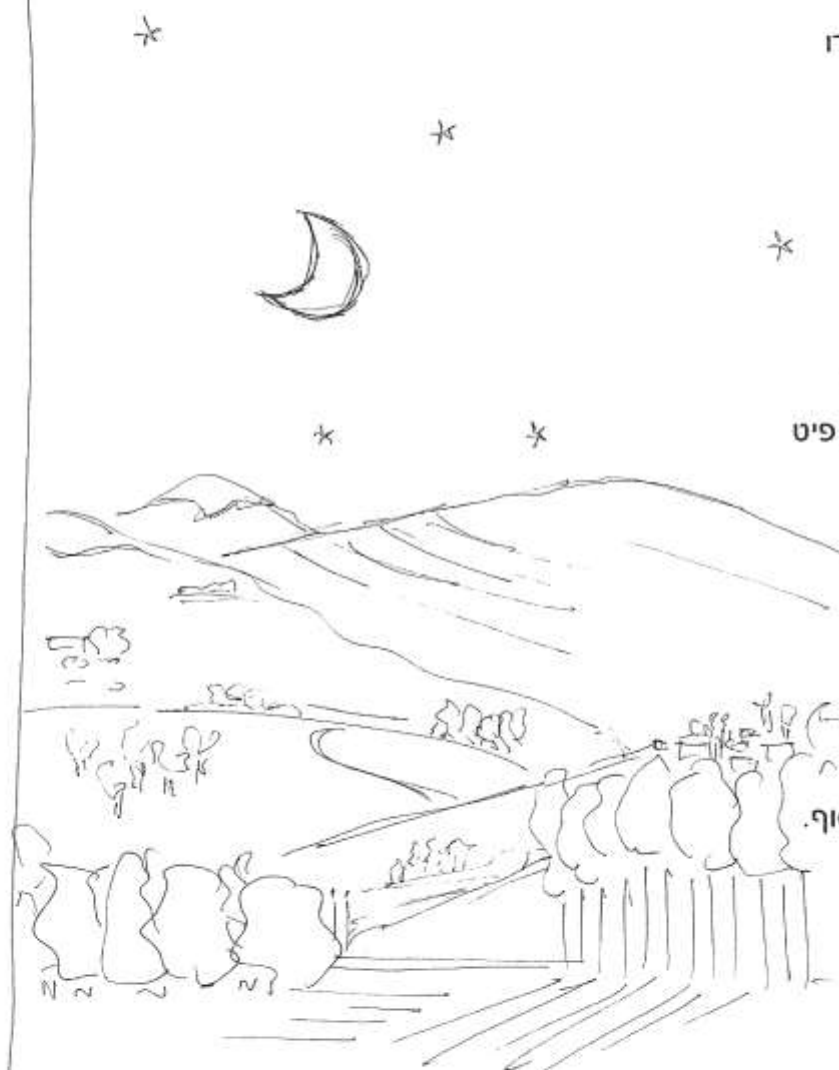
כול שיח – רסיס

של בית גדול ויפה עד אין סוף.

מילים: יונה שטרנברג

לחן: משה גרינפלד

נכתב בימיה הראשונים של כפר סאלד

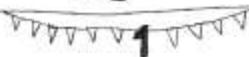
חברי מערכת העלון

מברכים את בית כפר סאלד בשנת השבעים להיווסדו,
בעוד שנים רבות של צמיחה ושגשוג.

חברי המערכת:

דורון פלד, נאור נודל, עידן שגיא, עינת כרמל גמזו, רוני שביט, אסף שביט,
חנה סלע – עריכה לשונית, סדו פראלטה – עיצוב ואיור, יובל שביט – סריקה ויעוץ טכני
רבקלה פראלטה, דוד כרמי

- 1 -

ביום הזה יוריס אנחנו את אבן הפינה לבית חדש על אדמת אבות.
היום הוא הרביעי לחודש אב בשנת תש"ג - שנה רביעית למלחמה של עולם כמה חופש על עתידו. שנה עקב-
בת דם היא זאת; במאבק עם הרשע אשר יצא להבוש תבל כולו. ולעשותה בית עכדיט - איכה נפלו הללים,
איכה חרבו ארצות -
- ואנו בונים בית -

גדולה, גדולת שבעתיים שואת ישראל: בזויים אנחנו, מורדפים, שדודים, מעונים במחנות אימים נרצחים ונ-
שחטים - גולה נדרסת - גוססת. אף היא מקדשת השם במרד גבורה עילאית על חורבות גיטו. ומול הטבח בני
ברית אסומי אוזניים וקשיחי לב לאנקת אחינו לא ישעו, לא יפתחו שערים לפליטי חרב.

בעולם כזה, בהימוט והאמונה בצדק ובאמת, במצוות וזוהר ובתקוות העתיד, בתקומה העם ובפרך האדם, כל
יסודות חיינו מתערערים והולכים -

- אנחנו מניחים יסוד -

תשע שנות עמל קדמו ליום הזה. מתי מעט, בני גולת אשכנז והונגריה, יצאנו ראשונים בשנת תרצ"ד והנ-
חנו אף אז יסוד לחיי אחוה ויגיע כפייה, לחיי קיבוץ פועלים בארץ-ישראל. לא יסוד אמנם לבית של קבע
יתדות תקענו למחנה אהלים בגדרה, מושבת ביל"ו, ושם "שער הנגב" קראנו לעצמנו. הסינו שכם לכיבוש הע-
בודה בפרדסי גדרה ובכרמיה, שותפית נאמנים היינו למפעלי הקיבוץ המאוחד, בין חלוציו בסדום על חוף
ים המלח, כנמל העיברי הראשון, העמדות השמירה וההגנה משך שנות הדמים בארצנו, התגייסו חברינו ושלוחה
מגינים עומדים עוד כיום במערכה. עשינו ככל מלאכה, במשך ההקלאי, כחרושת נוספו חברים ונכסים ונסיון
גדלו לנו חמישים ילדים - כן ירבו!

והזון שדות מוריקים ויצירה בת חורין וישוב גדול וגדל, משגשג ומעורה בקרקע לא מש מנגד עינינו
- כל תשע השנים.

והנה ביום הרביעי לחודש כסלו תש"ג עלינו אל נחלת דן, ארץ ירדן ותרמונים, על אדמת הקרן הקימת
לישראל עין זרעה אשר נגאלה בירכתי עמק החולה לא הרחק מן הביצה הממארת, בשלעות הרי הגולן המהויס
גבול כיום, ליסוד בה קיבוץ-ספר, חוליה ברשרת ישובי הגליל העבריים אשר יקומו בקרוב בימינו וירבו!
ויפרצו!

כפר סאלד גליון מחצית היובל

כפר סאלד

יקרא המקום לדורות

אות ועדות למפעליה של הנריטה בת הרב בנימין סאלד, האשה הדגולה והנערצה הנותנת חייה קודש לפלס נחיבות ישע לאלפים מילדי ישראל והיתה להם לאם.

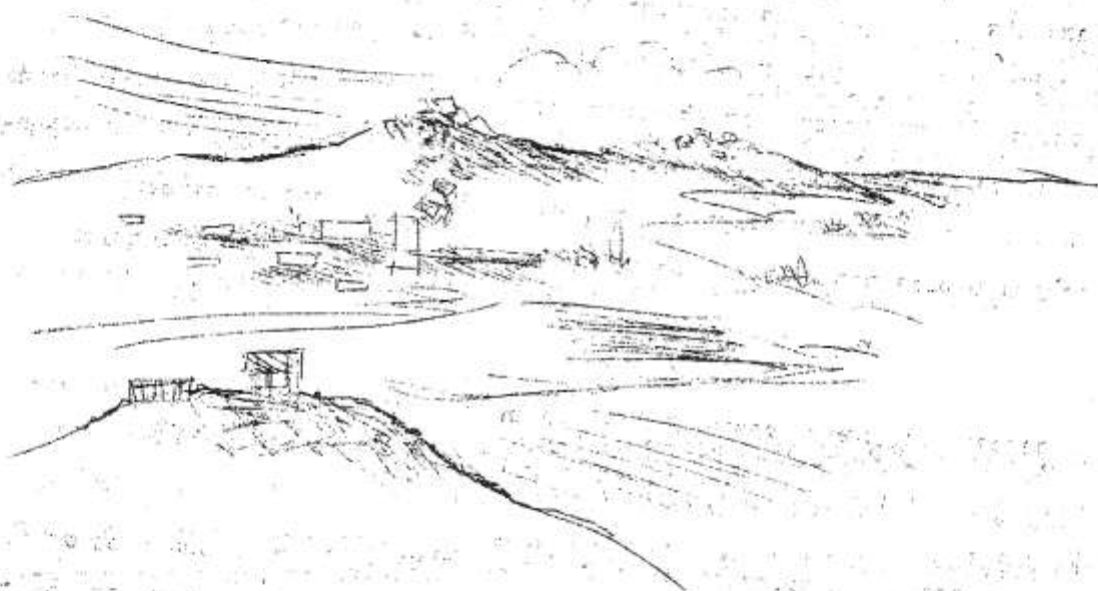
לעמ

מגלו 52

יהי רצון והיה הבית הזה בית מקלט לפליטי הגולה, קן מבטחים לילדי עמנו המעונה, לישראל בשעת גודל מפריע.

הצנן (השמיני)

יהי נא ראוי ליעוד הגדול, יקום בו אדם עברי עובד, פועל הולך קוממיות, דור שחזון האחוה, יהי נר לרגליו - לעד!

איפה פה?

אז מה? אנחנו הולכים לחגוג 70 שנה הא? הגענו לגיל הזהב. בינתיים רק הגיל הגיע, הזהב עוד מתעכב בדרך. אני שואל את עצמי אם 70 שנה זה נחשב זקן. כשהייתי ילד קטן, 70 היה נראה לי כבר ממש זקן. כשסבא היה בן 70 כבר כל השיער שלו היה לבן ומבחינתי כל מי שהיה לו שיער לבן היה זקן. לעומת זאת אבא שלי שכבר הגיע ל 71 שנים, לא נראה לי זקן כל כך. הוא אולי קצת הצטמק, והיד החזקה שהייתה לו כבר לא אותה יד אבל הוא בהחלט לא נראה לי אדם זקן.

כשאבא היה צעיר הוא היה מאוד חזק. כשהייתי קטן, היה אצלנו בבית, בדרך כלל בסוף שבוע, תחרות לא רשמית של הורדות ידיים. מצד אחד של השולחן היה יושב אבא ומהצד השני בזה אחר זה היו מתיישבים שלושת אחיי הגדולים ומנסים את כוחם נגדו. מה שהיה מאוד מבדר במחזה הזה היא העובדה שהם היו מאוד אמביציוזיים. הם כבר היו די גדולים והחשיבו את עצמם לגברים חזקים אבל לא משנה כמה ניסו, הם אף פעם לא הצליחו להוריד את היד של אבא (לא רוצה לפחד אותם, אבל נראה לי שהם בקושי עברו את האמצע). אני בכל אופן הייתי מבסוט כל פעם שאבא היה מנצח. מבחינתי בסרט הזה הוא היה הטובים והם היו הרעים. בסוף הם הצליחו אבל זה לקח כמה שנים טובות.

לפני שנה בערך שמו בפייסבוק של הקיבוץ משהו כמו 1500 תמונות שצילם גדעון שפטן ז"ל לאורך השנים, (ותודה למשפחת שפטן על הפרסום) מהימים של שער הנגב וגדרה ועד לשנים האחרונות לפני שנפטר. בעיניי זה מסמך מרתק. אפשר ממש לראות שם איך הקיבוץ היה נראה בהתחלה ואיך הוא מתפתח בתמונות ככל שעוברות השנים. אם זה בברית השחייה, שבאחת התמונות זה נראה כאילו תקעו בריכה באמצע שום מקום על ההר, בלי שום עצים מסביב ובתמונה אחרת פתאום יש סככות ועצים וכבר לא רואים את ההר מאחורה. או את תהליך בניית חדר האוכל, ממש שלב אחרי שלב. לא יודע מה איתכם, אותי באופן אישי זה מרגש לראות דברים כאלו. כמובן שבשביל שנוכל גם לצחוק, גדעון צילם כל מיני אנשים, שזה תמיד מצחיק לראות איך אנשים היו נראים פעם.

כשאני מסתכל אחורה ממרום 32 שנות חיי, על הקיבוץ של היום לעומת הקיבוץ של הילדות, כמובן שאין מקום להשוואה. ואני מנסה לחשוב מתי היה יותר טוב, אז או עכשיו? האמת שלא בטוח שלשאלה הזו יש תשובה. מצד אחד תמיד נעים להתרפק על העבר ולהיזכר כמה טוב היה פעם ולא היו את אותן הדאגות שיש היום והכול היה יותר פשוט וקל. מצד שני הקידמה והשינויים החברתיים כפו עלינו לשנות את אורח חיינו ולא בטוח שזה רע.

היום למשל אם אני שומע שיש עוד קיבוצים שחיים עם מה שנקרא תקציב אישי, זה נראה לי הזוי לגמרי ומנותק מהמציאות. השינוי שעברנו מחברה קיבוצית סוציאליסטית בה כולם שווים, לחברה קפיטליסטית בה כל אחד חי ברמת חיים שונה בהתאם ליכולותיו, טבוע בנו כל כך חזק שכל מה שהיינו רגילים אליו מלפני עשרים או שלושים שנה, נראה לנו היום לא הגיוני. דבר אחד בטוח, גם בקיבוץ של פעם היו יתרונות וחסרונות וגם בקיבוץ של היום יש יתרונות וחסרונות.

אז חלפו עברו להם שבעים שנה שזה לא משהו שהולך ברגל, ולפעמים בשלב הזה זה כבר לא הולך בכלל. וההמנון שלנו (של הקיבוץ) אכן צדק במילותיו "ופני הקיבוץ השתנו כליל", ואני לא בטוח שלזה התכוון המשורר אבל זה מה שיצא וזה בסדר גמור, כי עובדה שאנחנו עוד על הרגליים.

בעוד שבוע נחגוג את חג השבעים, אז רציתי רק להגיד תודה לכל אלה שלפני שבעים שנה במקום ללכת לשכב בחוף הים, החליטו להגיע לפה ולהתיישב על ההר הזה שהיה כולו מכוסה בסלעי בזלת גדולים ולבנות פה את הבית שלהם שלימים יהפוך להיות הבית שלנו.

חג שמח ושבת שלום
דורון פלד

אנו מברכים את לילך דושי שמצטרפת לצוות האחראי על פיתוח אתר האינטרנט של הקיבוץ ותעזור בניהולו.
אתם מוזמנים לשוטט באתר להתרשם וליהנות.

אז מה חדש באתר?
בקרב אנחנו מקימים פינת נוסטלגיה!
אתם מוזמנים לשלוח תמונות, סיפורים ולשתף את כולנו בזיכרונות מהימים ההם....

המייל של לילך ליצירת קשר או לשליחת כל מידע: lilach.kszold@gmail.com

בהצלחה ללילך ולכל הצוות!

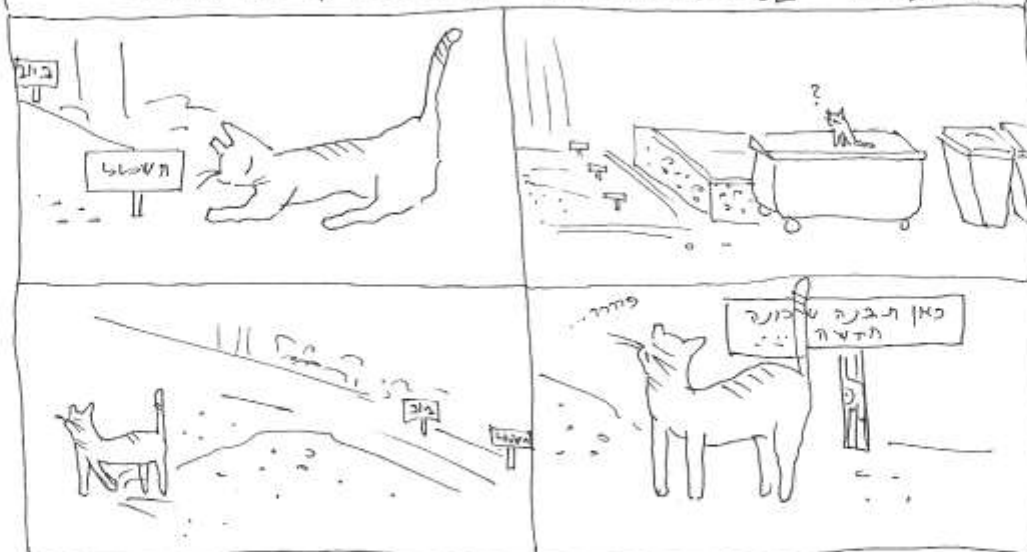
חדש בכפר סאלד - גלריה לעבודות יד

פתחתי גלריה קטנה לעבודות יד של חברי כפר סאלד.
הגלריה נמצאת מול המרכולית ובה מוצגות עבודות יד, ריבות ועוגות.
הגלריה תהיה פתוחה בכל יום שישי.
אני רוצה לנצל את ההזדמנות לברך את לורדן ובעיקר את צבי יגר על התמיכה והעזרה הרבה בהקמת הגלריה.

הציבור מוזמן לראות ולקנות,
ישע בן

חתולי העיפונה - ספי הכתוב / מאג קיבוץ

משפחה

קמתי הבוקר ולא האמנתי... החופש הגדול הגיע לקיצו, מי היה מאמין? רק לפני רגע חלמנו חלומות, שאלנו שאלות ובעיקר תכננו תכניות לקראתנו... נסיעה משפחתית לחו"ל, או שהשנה נסתפק בצימר בגליל המערבי, או שמא נלך על הדבר האמיתי, תל אביב! לחות, צפיפות וחוצפה ישראלית...? מה בן אדם צריך יותר כדי להרגיש שהוא ב"חופש"?!

אז זהו חברים, שנת הלימודים תשע"ג החלה בשריקת פתיחה מבורכת ומלאת אתגרים והתרגשויות.

ראשית, נברך את ילדי כיתה א' היקרים שלנו שמתחילים את דרכם בבית הספר "עלי גבעה" שבכפר גלעדי.

שקד שושני- הבת של רחלי ואלון, **נבו ראובן**- הבן של יפית ונדב, **אסף טל**- הבן של גל ויגיל, **עומר תמיר**- הבן של עידית ואיל, **שי סיטבון**- הבן של מאיה ועתיר, **תהאל מידן**- הבת של איילת ואבני **ועדן ביטון**- הבת של שילי וצחי. נאחל להם שנה נהדרת, שנת קליטה בטוחה ומחבקת בבית הספר...!

בבית התינוקות- בשעה טובה, חזרנו למבנה הקבע המשופץ והמשודרג שלנו, הבית נראה נהדר וכולנו מתרגשים לקראת השנה הקרבה, ובטוחים שהאנרגיות המחודשות בבית יביאו עימן ריחות של עשייה מחודשת וקבוצת תינוקות מאושרת המקבלת מענה על כל צרכיה. הבית כולנו מונה כרגע 14 תינוקות, ואנו עתידים להמשיך קליטה מבורכת בהמשך השנה. מובילת הבית ורדית לנקר ועימה עובדות 3 מטפלות מקרית שמונה. נפרדנו מחן טאובה שעבדה איתנו בשנתיים האחרונות- נאחל לה המון הצלחה בהמשך דרכה!

בפעוטון אלמוג התחלנו את השנה עם 15 פעוטים בגילאי שנתיים- שלוש. דינה שץ- מובילת הפעוטון עם שולה שוסטר וארבל מקרית שמונה. עברנו קיץ מלא בפעילויות מגוונות שכללו פיקניקים רבים, טיולים בבקרים הנעימים ופעילויות מים צוננות ורטובות במיוחד.

בגן מעוג, צוות הגן עמל קשות על "קייטנת גן" מיוחדת במינה, בה היו הילדים פעילים ביותר- החל משבוע צבעים מגוון, שבוע עמים וכלה בשבוע בוגרים, שבוע בו ניתנה תשומת לב מיוחדת לבוגרי הגן העולים לכיתה א': יום פיג'מות, ביקורים בתלתון ועוד ועוד... חוויתו שיעורי יוגה עם אביטל מכפר בלום, הילדים נהנו ושיתפו פעולה באופן יוצא מן הכלל, ניסו את כל התנוחות המעניינות של תורת היוגה ונהנו ללמוד דברים חדשים. צוות הגן השנה מונה את דפנה מייברג- גננת הגן, סיון ברטוב הסייעת ואפרת לוי ואהובה שושן המטפלות. המחליפה הקבועה שלנו במערכת הינה חן פאר (שרון). נאחל שנה מבורכת ומלאת עשייה לכולנו.

בתלתון- אינני יודעת מאיפה להתחיל, והיות ואינני רוצה להלאות אתכם בפרטים על מה עשינו, כמה ומתי... אומר רק משפט אחד (או שניים) המסכם את החופש הנפלא שעברנו בתלתון: כשיש הורים משתפי פעולה, הלוקחים חלק בעשייה וסומכים על הצוותים, כשיש קבוצת ילדים מקסימה המגיעה בכל יום לתלתון עם רצון ליהנות ולחוות פעילויות, וכשיש מדריכים בוגרים איכותיים ונהדרים כמו שלנו, וכמובן כשיש מדצ"ים (מדריכים צעירים) כמו שיש לנו, והרשו לי לציין את שמותיהם: דנה אסף, גאיה נעים, לירן אסף, בר שרון, קורל רוזנטל וזוהר בן עמרם, שעשו עבודה מצוינת בחופש ואנו מקווים להמשיך עבודה משותפת איתם במהלך השנה הקרובה. אז... כשיש את כל מה שכתבתי לעיל- **החופש הוא משמעותי ובעל גוון חינוכי וחוויתי גם יחד!** יישר כוח לשנה הקרובה הבאה עלינו לטובה. זו גם הזדמנות לומר שלום ותודה לחן נצר - המדריך שעוזב אותנו ויוצא לדרך חדשה, נאחל לו המון הצלחה בהמשך דרכו ונברך את ענר- המדריך החדש שיצטרף לעופר שלנו!

ואחרונים אחרונים חביבים הנעורים שלנו! שגם הם חוו חופש מוצלח במיוחד הכלל המון פעילויות מועצה משותפות, מפגשים עם קיבוצים מרחוק (עין יהב, גליל ים, משמר הנגב), היו ברפסודיה בכנרת, ונהנו בעיקר מעצם העניין שאין לימודים ואפשר לישון עד מאוחר, או לחילופין לעבוד ולהרוויח קצת כסף. גם ממדריכת הנעורים המקסימה שלנו מאיה אנו

נפרדים בימים אלה ומאחלים לה הצלחה רבה בכל מעשיה! ובחזרתה לביתה במצפה רמון.
נברך את מחליפתה גל גרינברג, שעבדה איתנו בקיץ האחרון ותשמש יחד עם רועי אבירם
כמדריכת הנעורים שלנו. אעדכן, שהשנה אנו צועדים לעבר שינוי אופן העבודה
עם שכבות הנוער, הכיוון הינו: חלוקה של השכבה הצעירה ז'-ט' (המונה 17 נערים ונערות)
והשכבה הבוגרת י'-י"ב (המונה 15 נערים ונערות). בגיליון הבא נפרט את אופן העבודה
והחשיבה מאחורי החלטה זו, לאחר שיחות ההורים הכלליות שטרם יתקיימו.

מברכת את קיבוצנו היקר במלאות 70 שנה לקיומו, המשך צמיחה ועשייה, והכי חשוב-
המשיכו להגיד אחד לשני שלום על המדרכות... וחייכו... חיוך אחד פותח אצלנו מקום רחב
בלב, ולמי שאליו נחייך, פותח עוד יותר.

באהבה עידית תמיר

לנרה חזרתי ולכל המספחה,
מזינתים בצערם על
מות של האם, צביקה ד"ל.

לשמחה לידרמן
ולכל בני המספחה,
אבלים אתכם ומזינתים
בצערם על מות
של טובה ד"ל,
בית כפר קאלד.

לאת שליט ולכל המספחה,
מזינתים בצערם
על מות האם.

לציונה פורת ולכל המספחה,
מזינתים בצערם
על מות האם.

תּוֹדָה

תחילה, ברצוני לנצל הזדמנות זו כדי להגיד תודה – תודה לכל אלו שעזרו לי ולילדיי, מי בגלוי ומי בסתר, להתאקלם חזרה בקיבוץ. בכוונה אני לא מזכיר כאן שמות, כיוון שאני חושש לפספס מישהו אבל אני מודה מעומק ליבי לכולם.

שנית, ברצוני לספר בכמה מילים על החזרה שלי ומה שהוביל אותי לחזור הביתה במעמד של אב חד-הורי:

עזבתי את הקיבוץ לפני כשש שנים עקב עבודה ברמת-גן בבורסה ליהלומים, קרובת משפחה הזמינה אותי לגור אצלה בבת-ים עד שאמצא דירה במרכז.

בעקבות עצה של אותה קרובת משפחה עברתי לעסוק בחינוך בבתי ספר תיכוניים ובמהלך כחמש שנים עברתי מבית ספר אחד למשנהו עד שהתחלתי שוב לחשוב אם זה התחום שלי או לא.

כשנה לאחר שעברתי למרכז, נפטרה קרובת המשפחה שלי, וכשבע לאחר מכן נפטר גם אבא שלי, ולמרות הקושי נשארתי במרכז ובהוראה.

לאחר כשנתיים וחצי שבהן גרתי בבת-ים, עברתי לדרום תל-אביב לשנה שבסופה הכרתי את אשתי, התחתנו ועברנו לגור יחד בחולון למשך השנתיים וחצי האחרונות.

לאשתי ולי נולדו שני ילדים מקסימים: שלומי (קיצור לשלמה-מרדכי) בן שנה וחצי היום ונעמה (נעמה-שרה) בת חודשיים וחצי היום.

אגב, שמו השני של שלומי – מרדכי היה שמו העברי של אבי מריו ז"ל. תאריך הפטירה העברי של אבי חל מספר ימים לפני יום ההולדת העברי של שלומי.

לאחר כל אחת מהלידות של ילדיי, אשתי ואני נכנסנו לחוסר יציבות בנישואינו. חוסר היציבות הזה כמעט שהביא אותנו לגירושם כבר לפני שנה, והצלחנו אך בקושי לגשר מעליו. הפעם ראיתי לנכון לעזוב את הבית ואת אשתי עקב אותו חוסר יציבות, שלווה בחוסר אמון עמוק שלי באשתי.

כאמור שלומי ונעמה הגיעו איתי לקיבוץ בערך בסוף חודש יוני האחרון, וכעת אשתי ואני פונים לגירושם סופיים, שבמהלכם אני מקווה לקבל משמורת על ילדינו.

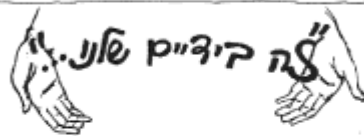
מאז שחזרנו לקיבוץ, קיבלנו הרבה סיוע מהקהילה בבגדי תינוקות, טיטולים ואף תחליפי חלב לשלומי ולנעמה. אנו גרים בינתיים אצל אמא שלי שעוזרת מעל ומעבר ולעולם אהיה אסיר תודה לה על כך. שלומי כבר החל להיקלט בפעוטון ואני התחלתי לאחרונה לעבוד ב"לורדן".

כולי תקווה שילדיי המדהימים יראו בכפר סאלד את הבית החם והאוהב לו זכיתי אני במהלך חיי, אין לי ספק שבזכות האנשים הטובים אשר פה, בין אם נולדתם פה או הצטרפתם לאחרונה, אכן הבית פה חם והקהילה אשר בקיבוץ תהפוך במהרה למשפחתנו המורחבת והגדולה.

אני שוב רוצה להודות לכולם על העזרה העצומה לה זכינו עד היום ובמיוחד על רוחב הלב אשר נפתח לקראתנו.

רם פיירטג

"איש הברזל"

ככל שעובר הזמן, מעלון לעלון ומהאפשרות כל פעם לבחור באיזו יזמות החודש אני אבקר, אני שמה לב ומתוודעת כל פעם מחדש לאנשים ודברים שונים שבאמת לא הכרתי קודם. אנשים שאת שמם ופרצופם אני רגילה אומנם לראות ברחבי הקיבוץ, אבל את רובם מעולם לא הכרתי היכרות שכזו ועל כך אני שמחה שאני חלק מהעלון הזה. אותו אדם הוא עופר שלזינגר, שאותו אני חייבת לציין שאני מכירה מגיל צעיר. אבל יותר מהעובדה שהוא גר בשכונת "רקפת", בעל זקן ארוך ויש לו אוטו בצבע כחול, אני לא יודעת הרבה... די הרבה זמן לחשו לי שעופר החליט גם הוא, כמו רבים, לפנות לתחום העסקי ולפתוח בית מלאכה כאן בקיבוץ. החלטתי לקבוע איתו ריאיון באחד מימי השבוע. למרות שמבחינה טכנית ומדעית השעה הייתה 11:00 בבוקר, מצאתי את עצמי מראיינת את עופר עם כוס בירה קרה ומרעננת. (אגב, לי זה היה דווקא שינוי מרענן וחדש, אבל כנראה שלעופר זו הייתה בירה של בוקר שבשגרה...)

מי אתה עופר שלזינגר?

אני עופר שלזינגר נולדתי בכפר סאלד בשנת 1954. מבחינת לימודים אני עוד מהפליטים של השיטה הישנה- הלינה המשותפת והחינוך בקיבוץ, והכיתה שלי למעשה פתחה את בית הספר "הר וגיא" בשנת 1970. משם כרגיל מסלול צבא- התחלתי בשייטת אך לאחר המלחמה עברתי הסבה לחיל השריון. במהלך השירות עשיתי קורס מט"קים עד השחרור. כשהגיע תורי ונשלחתי ללימודי חוץ מטעם הקיבוץ למדתי לימודי ארץ ישראל במשך שנה ולאחר מכן גם הדרכות קבוצות לחו"ל, אך מעולם לא עסקתי בזה. תוך כדי בית הספר וגם לאחר השחרור מהצבא עבדתי בענף הבקר בקיבוץ. במהלך השנים עבדתי גם במדגה ובגידולי שדה אבל חזרתי לבקר והמשכתי שם די הרבה זמן עד לפני כ- 5 שנים בערך. ב- 2008 עבדתי כשנתיים במפעל "לורדן" ומכיוון שהמקום נגד לחלוטין את האופי שלי ואת האהבה שלי למרחב הפתוח הבנתי שזה לא אני והחלטתי לעשות מעשה. אז למי שבאמת עוד לא זיהה או מכיר- עופר נשוי לחווה ואב לשלושה ילדים- זיו, שני ושיר. לעופר יש גם שני נכדים מילדיו הגדולים ועוד נכדה בדרך.

איך הגעת לעסוק במלאכה?

אני טיפוס שטוען שמה שבן אדם יכול לעשות בעצמו תמיד ייצא יותר טוב מאשר כל דבר אחר. את רוב הדברים שיש לי בבית אני הכנת- אם זה שולחנות אוכל, שולחנות נוי, תיקונים ושיפוצים מסוימים בבית. במהלך עבודתי ב"לורדן" במקרה הגיע אלינו לביקור הביתה בחור שראה את הדברים שעשיתי בעצמי ואמר לי- "מה אתה עושה פה? למה שלא תפתח מקום עם העבודות שלך?" מאז אני מודה לאותו בחור, הוא הראה לי את הכתובת על הקיר. אמרתי לעצמי שהדבר שאני לא מוכן לחיות איתו זו תחושה של פספוס והחמצה ולכן זאת הנקודה שבן אדם צריך לעשות מעשה ולתפוס אחריות על החיים שלו. מכאן החלטתי שאני הולך לכיוון הזה- פתיחת בית מלאכה קטן.

הייתה לך מטרה לפתוח עסק? או שזה היה רק בגדר תחביב?

הייתה לי בהחלט מטרה לפתוח עסק. בד בבד עם התפטרותי מ"לורדן" נרשמתי לקורס של מט"י (מרכז טיפוח יזמות) בקרית שמונה. קורס מאוד מעניין, פותח את העיניים להרבה דברים. קשה לומר שמימשתי את מה שלמדתי בקורס כי אני עדין מה שנקרא עסק שלא בדיוק פועל אבל ימים יגידו. מכאן ואילך התחלתי להירתם לעבודה הזאת.

בתור ילדה קטנה כשהעולם הזה עוד היה נראה לי קצת מפחיד וענק מימדים, אני זוכרת שהיו כמה מקומות בקיבוץ שתמיד היו לנו חששות מלהגיע אליהם. אחד המקומות האלה היה בעבר "חדר המכונות" של הקיבוץ שנמצא מתחת לחדר האוכל. כשנכנסתי אליו השבוע בפעם הראשונה בחיי כדי להיפגש עם עופר, עיניי ראו מקום הרבה יותר סימפטי ומסודר ממה שדמינתי בעבר (ואין ספק שהמקום קיבל צורה בזכותו).

איך הגעת למקום הזה?

הסתובבתי בקיבוץ כדי לחפש מקום ולאחר מספר אופציות מאוד מצומצם חזרתי לכאן. זה היה המקום הראשון שביקרתי בו ומשום מה אז לא הבנתי את המשאב האדיר שאני יכול להפיק ממנו. כשהגעתי לכאן המקום היה עי חורבות אחד גדול.

איך מתחילים?

דבר ראשון קניתי לי מספר כלי עבודה שהייתי צריך, כגון- רתכת, כלי השחזה למיניהם וכלי ריתוך. בהתחלה התחלתי לפנות ולסדר מחדש את המקום והתחלתי לחפש כל מיני מכונות שיכולות לעזור לי. וכאן אני חייב לציין שקיבלתי רוח גבית טובה מאוד מהרבה אנשים שרוצים את טובתי. אני לא אזכור לציין כאן את כולם אבל ענף הבקר עזרו לי מאוד, חיים טל, רוני פויר ועוד רבים. למרות שלצד זה הרגשתי גם סקפטיות ושליליות מאנשים אחרים החלטתי שהפעם אני לא שם את זה במשוואה הזאת אלא הולך בדרך שלי. וב- 2011 המקום כבר עמד מוכן לעבודה.

איזה עבודות אתה עושה כאן?

למקום שלי קראתי- "ברזל וחומר" מהעובדה שמלבד הברזל אני עובד עם שיש, זכוכית ועץ. אני עושה בעיקר שולחנות נוי ומידי פעם מגיעים אנשים שצריכים עזרה במשהו ספציפי אז אני עובד על פי הזמנה אישית. לא את כל הדברים אני יכול לעשות כי אין לי את כל המכשור, אבל אני משתדל להגיע לעמק השווה עם הלקוחות.

מה החלום שלך?

יש לי שאיפה להגיע להכרה יותר מקיפה מבחינת העבודות שלי, הייתי רוצה שיותר אנשים ידעו על המקום הזה ויותר אנשים מן הסתם יבואו וירצו לרכוש דברים. אני משער שבמרכז הארץ כוח הקנייה יותר חזק אז השאיפה שלי היא גם הכרה שם.

חוץ מהעסק שעופר פתח בשנים האחרונות, הוא גם עובד פעמיים בשבוע כנהג בשירות לקוחות של כלי מיתר בכל הארץ. מספר שזו עבודה מאוד מעניינת ומספקת.

אנחנו מתקרבים בצעדי ענק לחגיגות שנת ה-70 לקיבוץ כפר סאלד. אני מסתכלת על עופר ושואלת את עצמי, איך הוא מרגיש כאן, מתוך הקיבוץ הישן אל תוך הקהילה של היום.

איך אתה מרגיש ביחס לקיבוץ של היום?

אני חש שיש היום התרוממות מאוד גדולה כדי ליצור מעורבות רב גילית פה בתוך הקהילה, שהיא קהילה מתחדשת. אני מעריך שלפני כ- 15 שנה כמעט היינו קהילה מתה מבחינת חיי חברה וקליטה. דבר אחד בטוח- אנחנו כבר לא מחנה אלא ישוב קבע וכך נהיה לעד. רבים מה"חוצנים" אשר אני נפגש איתם חוזרים פעם אחר פעם על המשפט שאנחנו חיים בגן עדן ושהמקום הזה קסום. ואני שמח מאוד להסכים עימם על ההגדרה הזאת.

נכון ששיא הקיץ עכשיו, חם, מאובק ולצערי גם צהוב, אבל כמו שלהקת "דם יזע ודמעות" על פי שירם הידוע "גלגל מסתובב" מבטיחים שינוי כך גם אני מאמין שיהיה.

איפה אתה רואה את עצמך משתלב בקיבוץ כיום?

אני בהחלט בן אדם שיכול לתת מעצמו ורק לאחרונה עשיתי מספר פרויקטים שביקשו ממני לעשות. רוני ואני צבענו ביחד את ה"בוטקה" בשער של הקיבוץ, סידרנו כיור מים למשחקים במגרש הטניס ובהקשר לעבודה שלי הכנתי גם מאפרה נחמדה לכניסה של המרכולית לטובת הציבור. מבחינת מעורבות בקהילה המובילה אני קצת "אאוטסיידר", לא רואה את עצמי כמוביל מהלכים, יש כאלה שזה נועד בשבילם ויש כאלה שלא.

בחרתי לסיים את הריאיון עם עופר ולתת לו אפשרות לברך ולאחל משהו בשבילו, בשביל משפחתו ובשבילנו, הקיבוץ...

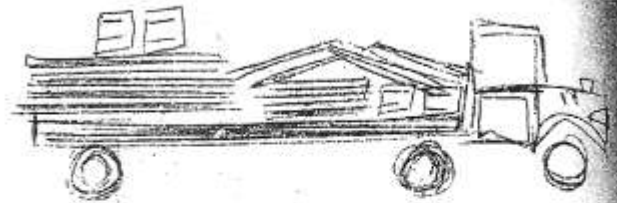
"הייתי רוצה שנשכיל לשמור על המקום הזה כפי שהוא, ללא מיזמים מגלומנים שישנו את תבנית נוף הולדתי. אני בהחלט מברך על עירוי הדם הרענן שקיבלנו בבואם של משפחות צעירות לבנות את ביתם כאן ורוצה לקוות שנמצא את הנוסחה אשר תשאיר את בנינו ובנותינו כאן בקיבוץ. באשר לי, מחוץ לבריאות ופרנסה טובה, להמשיך ליהנות מילדי ונכדיי כי אין הנאה גדולה מזאת והיא ללא תנאי. כל לחי ואשרינו שהגענו לכך!"

ניתן ליצור קשר עם עופר,
"סדנת ברזל וחומר" 052-4842070

חומר וניא

עלעלס מהארכיין

יום העלייה

אכן, חלפו 25 שנה מאז עלינו על הקרקע בגליל העליון!
היום, כשאני רוצה לזכור את המתרחש באותו היום הגדול, משושש כמעט הכל - פשוט קשה להזכר במבול דברים שהיו, והזמן עשה את שלו וכיסה הכל במעטה עבה. דבר אחד ברור: היה זה יום גדול שכל החברה של אז חיכתה לו, והתכווננה לקראתו זמן רב לפני כן.

כידוע, הזמן אז היה קשה בשביל היישוב היהודי. מצד אחד האנגלים אשר שלטו בארץ, מצד שני היחס העוין של הערבים כלפינו, ושניהם כאחד הכבידו עלינו מאד בכל אשר עשינו, כגון עליה של יהודים לארץ או עליה של יישובים על הקרקע. כל זה היה מוגבל, והיה צורך במאמץ רב כדי להתגבר על כל המכשולים האלה. נוסף לזה היה עוד זמן המלחמה וקשה היה להשיג מצרכים, ומזון היה לפי הקצבה.

תאריך יום העליה שלנו נקבע ל-13 בנובמבר 1942. עוד בשער הנגב חכנו צריפים קירות-קירות על מנת להעביר אותם קודם לדפנה. שם היה מקום הריכוז ונקודת היציאה. חברי דפנה סייעו לנו בהרבה דברים והיו לנו לעזר רב.

אני חייב להסביר מדוע התרכזנו קודם בדפנה. לפני שיכלו החברים לבוא לתל-סחנה עם המבנים והרכוש היה צורך לפלס לשם דרך איזו שהיא כי עד אז מעולם לא נסע כלי רכב מהבניאס (מא) הלאה. לערבים היו רק גמלים וחמורים. רק אחרי שקבוצת החלוץ גמרה את חפירת הדרך היה אפשר לעבור עם אוטומובילים.

אנחנו החברים (בעיקר בחורים) הגענו ערב או יום לפני המועד לדפנה וארגנו את היציאה באופן סופי, בפיקודו של יוסלה.

למחרת השכט בבוקר יצאנו מדפנה עם שני האוטומובילים שלנו. בראש נסע ה"בולדוג" (פורד), הוא האוטו הראשון שלנו שהיה חביב עלינו, ואחריו ה"ווייס" - שניהם עמוסים כהוגן, נוסף שתי עגלות עם פרדות ומספר גדול של חברים. השירה התקדמה בעצלתיים כי כל הדרך היתה מלאה מים. לא מעט התחלקנו, ורק בעזרת מגשים וטוריות יכולנו להתקדם.

הנוף היה מקסים, בכל מקום ירוק, ומים - חשבנו
מי יודע איזה גן-עדן הגרלנו לנו.

בינתיים, עם התקדמותנו, צצו ערבים והביטו בנו
בעיניים חודרות, מלאות איבה. אבל המשכנו עד שהגענו
אל התל המיועד למקום התישבותנו הארצית, עד שנבנה
את מחננו הקבוע שמקומו המדויק עוד לא היה ברור.

(א) (ב) (ג) (ד) (ה)

הגענו בשעה טובה לתל אל-סחנה. פרקנו את המשא, ועז
מהרה התווספו אלינו מאות אנשים מכל הסביבה הקרובה,
וביניהם אליעזר קרול מכפר גלעדי אשר היה הרוח החיה של
כל פעולות ההתישבות באזור. ובאמת, עד שעות הצהריים
היה המחנה מוקט ומוכן, וכבר התנוסס מגדל מים גבוה
וצריך גדול אשר שימש חדר-אוכל, וגדר מסביב כדי למנוע
שהערבים יתקיפו אותנו.

אחרי שנה בערך עברנו למקום הקבוע
הוא כפר סאלד של היום.

שמעון פז

מתוך "מבפנים" - מרץ 1943

...מצבה של שער הנגב, שעלה לפני חודש לעין זרעה בגליל
העליון בחלק הצפוני-מזרחי של החולה הוא מצב של ארעיות
וחוסר ידיעה ברורה על עתידם, כי עלו לפי דרישת המרכז
החקלאי לפני שהעליה אושרה במוסדות.
השטח הנמסר ליישוב מגיע לעת-עתה ל-1500 ד', שברובו
שטח עבודה סיקול רבה. יושבים במקום כ-25 איש העובדים
בהכשרת קרקע והכנת גן ירק לאביב. הפעולה ההתישבותית מהלכה
בגלל זה...

כפר סאלד גליון מחצית היובל

הרטה וינר- זיכרונות וגעגועים לבני משפחה אהובים

הרטה וינר הזמינה אותי לביתה, טוב לא ממש הזמינה אותי באופן אישי. היא לא ממש התקשרה ואמרה "בואי תשמעי את הסיפור שלי", אלא היא דיברה עם אנשים שהעבירו לנו (חברי המערכת) מסרים שלא יכולנו להשאר אדישים אליהם. היא פשוט הייתה מאוד סקרנית לפגוש את האנשים שמאחורי מערכת "בתוכנו", אז היא החלה לדבר ולהתעניין אצל חברי קיבוץ אחרים מי הם הכותבים. כך למעשה הגיעו אלינו מסרים אשר בעקבותיהם יזמתי את הפגישה עם הרטה. מה שהיה מעניין הוא שהיא לא באמת התכוונה (כך נראה לי) שנכתוב עליה. יותר מלספר את סיפור חייה היה לה חשוב לפגוש, לשמוע ולהכיר אותי (האישה שמאחורי המדור "נעים להכיר"). וכך בעצם במקום שאני אבוא לראיין את הרטה היא פתחה בריאיון איתי. הרטה רצתה לדעת מה אני לומדת (כן אני נראת צעירה אבל סיימתי ללמוד כבר לפני אי אלו שנים), כמה זמן אני בקיבוץ (בקרוב כבר 10 שנים, היא התביישה שהיא לא מכירה אותי) ובכלל שאני אספר על עצמי. היא רצתה להקשיב ולשמוע. אני חייבת לומר שהופתעתי. אני רגילה לבוא, לפתח שיחה חופשית בלי להכין שאלות מראש- פשוט מדברים והסקרנות שלי היא זו שמובילה את הריאיון. לאחר שסיפרתי על עצמי, הסברתי להרטה שאין מנוס ושהמדור הזה אמור להיות עליה ולא עלי (למרות שאני תמיד מנדבת גם כמה פרטים על עצמי). התחלנו בשיחה. הרטה הייתה מהוססת. לאורך כל הריאיון הרטה חששה שהסיפור שלה עלול לא לעניין את הקוראים. אני מבחינתי ניסיתי להרגיעה בטענה שהיא יכולה לדבר בחופשיות ואני כבר יערוך את הדברים ושאלן לה מה לדאוג – כי אני מאמינה שמה שמעניין אותי עשוי לעניין אנשים נוספים. היא לא ממש השתכנעה והמשכנו את השיחה בקצב של הרטה. היה לי חשוב שהיא תרגיש בנוח גם אם היא לא רוצה לשתף בכל הפרטים. בסופו של דבר הרטה סיפרה לי מעט על ילדותה בגרמניה ועד לתקופה בה עלתה עם משפחתה לארץ. משם דילגנו לגדרה (משם יצא קבוצת החלוצים הראשונה לכפר סאלד) ומשם לתל קליל ומעט נגענו במה שקורה היום.

הקדמה ארוכה, מתחילים...

הרטה נולדה במינכן, גרמניה. היא לא מגלה לי את גילה ומסננת בחצי חיור: "את זה ודאי ניתן לנחש". היא מספרת על מינכן שהייתה עיר גדולה ותרבותית. עיר שמציעה רבות לתושביה ולתיירים הרבים שמבקרים בה. עיר גדולה שלצידה הרי האלפים, צמחיה ירוקה ואגמים רבים. אביה של הרטה הגיע למינכן מעיר כורי פחם קטנה במטרה ללמוד. כאשר הוא סיים את לימודי הרוקחות הוא פתח בית מרקחת שהיה לימים העסק המשפחתי בו עבדו אמה, אחיה והרטה עצמה. היא מספרת: "בית המרקחת היה עסק משפחתי. גם אני עבדתי בבית המרקחת. העבודה בבית המרקחת הייתה מלווה בלימוד בבית ספר מקצועי. בית המרקחת היה מלא בקבוקים עם שמות לטיניים. אני למדתי את הכל כי הייתי צריכה לנקות ולסדר את הבקבוקים כשוליה של אבי. על כל הבקבוקים היה שילוט שתיאר מהו הרכב החומר שמצוי בבקבוק, מוצאו ושמו הלטיני. כך למדתי על ההרכב הכימי של החומרים. בית המרקחת היה ממוקם ליד תחנת רכבת ברחוב די מרכזי ומתויר כך שהייתי צריכה לדעת גם אנגלית- גם את זה למדתי".

הרטה מספרת שבתקופת הילדות שלה במינכן הוריה היו משקיעים רבות בחינוכה ובחינוך אחיה. היא מספרת על כך שכל סופשבוע היה מתוכנן לפרטי פרטים וכלל גם תוכן לימודי: "הייתה תוכנית מאוד מפורטת לכל שבת מה עושים: ביקור במוזיאונים, טיול בהרים או באגמים, כל פעם משהו מעניין אחר. זה היה יסוד מאוד חשוב בבית – תכנון שבוע לקראת לימוד. היינו יודעים לאן מטיילים וכל השבוע היה לימוד לקראת אותו טיול. זה מאוד העשיר אותנו, אני זוכרת את זה עד היום ואת ההנאה מהזמן המשפחתי שלנו יחד".

המשפחה של הרטה הייתה ציונית וגם הרטה עצמה נשאבה לאווירה זו. בעידוד המשפחה בגיל 10 הרטה הצטרפה לתנועת נוער ציונית והחלה לטפסף לאביה שהם צריכים לעלות לארץ ישראל. הרטה לא יכולה הייתה להתעלם מהתחזקות המשטר הנאצי בגרמניה, בזמנים ההם. העיתונות המקומית, האווירה העויינת והשלטים שהתנוססו ברחובות גרמו לה לפחד וחיזקו אותה בדעתה שחייבים לעזוב. היא מספרת: "אני התרשמתי מאוד מהאירועים מסביב ועל מה שהיה כתוב בפלקטים ברחובות. משפטים כמו "ליהודים וכלבים אסור להכנס" מאוד העליבו אותי. אני נפטרה כשהייתי בת 14, ומרגע זה לחצתי על אבי שצריך לעזוב כי ההרגשה הייתה מאוד מפחידה ואני רציתי לעזוב".

בשנת 1934 נשלחה הרטה להכשרה שם למדה איך לעבוד את האדמה ואיך מגדלים פירות וירקות. הרטה מספרת בחיור על התקופה ועל כך שפגשה הרבה חבר'ה צעירים שהתחברו כמוה לרעיון הציוני, למדו ותכננו ליישם בפועל את רעיונותיהם. וכך לאחר שיכנועם בלתי פוסקים והמצב הקשה ששרר בקרב היהודים בגרמניה, מחליט אביה של הרטה שהם עוזבים ועולים לארץ. היא נזכרת: "התקופה ההיא הייתה מאוד קשה ועוינת. האירועים שהתרחשו לא נתנו מנוח. אבי בשנת 1936 קיבל אשרת עליה. אני הייתי אחראית לחיסול הבית-החלטתי מה צריך להביא איתנו ומה צריך להשאיר בגרמניה. כך למעשה על אשרת עליה אחת שקיבל אבי עלינו שלושה-אבא אחי ואני". הרטה זוכרת את ההפלגה לארץ: "עלינו על אוניה. אבא אמר לנו שאם כבר עוזבים אז לפחות המסלול צריך להיות יפה. אבא בחר את המסלול. היה לו חשוב לעשות משהו טוב מהרע. התחושות שעלו בי היו של שבר ופרידה מהעולם המוכר, האהוב והרע".

בשנת 1937 הגיעו הרטה ומשפחתה לנמל חיפה. שם שהו מספר ימים אצל חברה של הרטה מההכשרה ובהמשך עברו לתל-אביב. היא מספרת: "הייתה לנו דירה בצפון של תל-אביב. כשהגענו לכאן זה היה מעניין. הייתי ילדה בת 16, מתבגרת וטיפשונה. הייתי בחורה צעירה והתלהבתי מהכל. הכל היה חדש עבורי-הכל היה נראה מאוד רומנטי. חלק עיקרי מכך היה גם החופש מהאווירה הנאצית. מזה זמן רב הרגשתי שאני יכולה לנשום".

המשפחה עלתה לארץ ממניעים ציונים ובני המשפחה מאוד רצו להשתלב במפעל הציוני ההולך ונבנה, אך הם לא ציפו שהקליטה בארץ תהיה קשה כל-כך עבורם. היא נזכרת: "לאבא היה מאוד קשה. הוא היה בערך בן 50. השפה הייתה קשה לו, צעקו עליו "יקה" וכינו אותו בשמות גנאי. זה היה לו מאוד לא נעים. הוא חיפש עבודה הרבה זמן ולא מצא. בסופו של דבר הוא מצא עבודה בבית חרושת לייצור תרופות. שם עבד בהכנת תרופות". אני מרגישה את הקושי של הרטה שהיא מספרת לי על ההתאקלמות בארץ. על הקושי הרב של אביה. אני מרגישה ממנה תחושות מסוימות של רגשות אשם שהרי היא זו שכל-כך דחפה ושיכנעה לעלות ובסופו של דבר היא רואה את אביה סובל ולא מוצא את עצמו. אחיה של הרטה עזב את הבית תחילה למשק חקלאי בקריית-ביאליק ובהמשך לקיבוץ מזרע, שם גם חי עד אשר נפטר לפני כחמש שנים באורח מפתיע מחיידק טורף. הרטה הייתה מאוד קשורה לאחיה ואני מתחילה להרגיש איך השיחה שלנו מכבידה עליה. הזיכרונות והגעגועים לבני משפחה אהובים מציפים אותה.

הרטה לעומת אחיה, נשארת לצידו של אביה, אך רעיון ההתיישבות לא מרפה ממנה. לבסוף היא עוזבת את תל-אביב ועוברת לגדרה. היא מספרת לי על כך: "כל הזמן רדף אותי רעיון של להצטרף לקיבוץ. זה ליווה אותי כל הזמן וחטיפשתי מקום לממש את הציונות. בסופו של דבר עזבתי את אבי ולפי המלצה של קרובי משפחה עברתי לגדרה". הרטה מספרת לי שבני המשפחה כתבו לה מכתב המלצה, דבר שמאוד מצחיק אותה עד היום. גדרה למעשה הייתה תחנת האם של כפר-סאלד לשם הגיעה הרטה בגיל 18. היא נזכרת במכנסים הקצרים עם הרוכסן, במנטליות שהייתה שונה בתכלית ממה שהכירה, השינה באוהלים והאווירה הכללית של תושבי המקום. היא נזכרת: "גרנו שם באוהלים. גדרה הייתה מעין מחנה מעבר שבו עברו המון אנשים. הייתה ארוחת ארבע וכל אחד קיבל 3 תאנים (לא יותר בשום פנים ואופן). היה פעם בשבוע ניקיון שבועי שבו היינו מוציאים את המזרונים ומנקים את האוהלים. הייתה מגפה של כינים. כל אחד מילא את המזרון שלו בקש והייתה מנורה מיוחדת שהיו עוברים איתה כדי להרוג את הכינים. זה היה נורא. סבלתי מזה מאוד. אי אפשר היה לישון". בהמשך בגדרה, הרטה חוברת לקבוצה קטנה שעלתה לתל-קליל (כפר סאלד הישנה). פה היא הרטה לבעלה עמנואל ז"ל. בהמשך חזרו השניים לגדרה ללדת ולגדל את בנם אחיעם. לאחר הלידה הרטה חלתה במלריה וכאשר הבריאה השלושה חזרו שוב לכפר סאלד, הפעם במיקומו החדש (כפר סאלד של היום). על החיים בכפר סאלד בתחילת הדרך אנחנו לא מדברות. נראה שהשיחה כבר התישה את הרטה. אני קופצת הישר להיום, לשמוע מהרטה מה היא עושה ביום יום ואיך היא מעבירה את זמנה. היא מספרת שהיא לוקחת חלק בפעילות בבית ותיקי הגליל, בתל-חי. היא מספרת על מקום נעים ומזמין. מקום שמכבד את המבוגרים ומאפשר לה לבחור את ההרצאות והתכנים. היא מאוד מרוצה ושמחה שיש לה את הפעילות הזו שנותנת לה הזדמנות לצאת מהבית, להתאוורר ולפגוש אנשים בני גילה מהאזור כולו. אני רוצה לסיים בכך שאני מודה מאוד להרטה על כך שבסופו של דבר שיתפה אותי וסיפרה לי על עצמה ומשפחתה. לאורך כל הריאיון הרגשתי שהרגשות מציפים אותה, אך היא המשיכה וסיפרה למרות הקושי ועל כך אני מודה לה. אם כן אני אסיים בשלוש מילים-תודה לך הרטה.

עינת גמזו כרמל

לדעק אסך-
♥♥♥

גהעלחה בעיריותך
העבאי!

לאילוע פיגורציק, דעק אסך,
עמר ואורי מוסער -

ברכות לרגל סיום יב
והעלחה גהמערך הדיק!

♥♥

לזעפחת דר -

מזל טעג לעשא"י

אידן אלעלי

למור בן דוד

איחולים לסיום עיריותך העבאי,
גהעלחה גמרחות!

♥♥

לזערה עצאון - ברכות

לסיום קורס הקציעות

על הנכדה, בת למלי ואריק.

לזעפחת אסך -

מזל טעג לחיותנעם

על איתן וטל

♥♥

לאהוד ועל וכל

לזעפחת מוסער -

עפע ברכות וחורבן מזל טעג

להולדת הבן - אביב

לזחי וטלי בימן

וכל לזעפחת מוסער -

ברכות, איחולים וקזל טעג

להולדת הבן

♥♥

לכל לזעפחת מוסער -

קזל טעג להולדת הנכדה

בת לגדי וטל

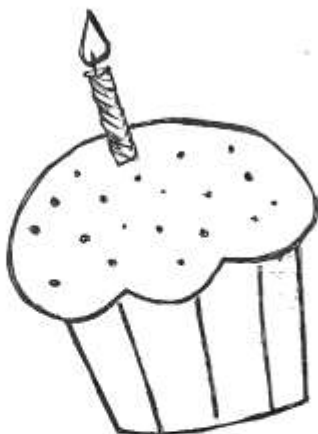
חג מושק

70 שנה לכפר סאלד

**בשישי ושבת ה- 7-8/9, נחגוג ביחד את חג המשק ה-70 של הקיבוץ!
לאירוע מוזמנים משפחות, בני קיבוץ ובני גרעין של חברי ותושבי הקיבוץ
בהווה (משום שאין ביכולתנו להזמין ולארח את כל מי שהיו כאן בעבר).**

יום שישי 7/9/12 - ערב נוצץ וחגיגי

17:00-19:00 במועדון- תתקיים תערוכת תמונות, ציורים וחפצים מ-70 שנות הקיבוץ
19:00 ברחבת הדשא שליד הכולבו- תוכנית קצרה ולאחריה נאכל ארוחת ערב חגיגית
21:00 באמפי- יעלה המחזמר "בוסתן ספרדי", בו יככבו שחקני הקיבוץ
את הערב נסיים בפאב 'הנרייטה' שבקיבוץ

יום שבת 8/9/12 בשעה 10:00

יתקיים בבריכה הפנינג ענק עם מתנפחים,
כולל **WIPEOUT** מטורף, שתייה קרה
ובירות חופשי, דוכני אוכל בתשלום עצמי
ועוד הפתעות....

עלינו להיערך לכמות המשתתפים בחג, לכן מי שטרם נרשם מתבקש לעשות זאת
בדחיפות, בלוחות המודעות או באתר הקיבוץ!
אנא דאגו לרשום גם את מוזמניכם שאינם גרים בקיבוץ!

כפי שכבר בטח שמתם לב, החודש יוצא העלון במתכונת חגיגית במיוחד. בעוד שבוע בדיוק נחגוג כולנו יחד את שנת ה-70 לקיבוץ כפר סאלד. למרות שאירוע כזה קורה כל עשור, אני לא כל כך זוכרת איפה אני הייתי בחגיגות ה-60. כנראה שהייתי כאן, אבל בטוח שלא הייתה לי ההזדמנות להיות מעורבת חברתית ככותבת לעלון הקיבוץ.

הבנתי מהחצי שנה האחרונה שכתבתי לעלון שאני נמשכת לכיוון של ראיונות אישיים. החלטתי ללכת עם זה עד הסוף הפעם, לעשות משהו נוסטלגי, לראיין אישה שאני אפילו לא הכרתי מעולם והקשר היחידי שלנו מסתכם בדרך כלל בימי חמישי בערב כשאני יוצאת לבלות בפאב הביתי על שמה.

ריאיון בלעדי אחד פעמי עם האחת והיחידה, האישה והאגדה - הנרייטה סאלד.

מתי נולדת ואיפה?

נולדתי ב-21 לדצמבר בשנת 1860 בעיר בולטימור בארצות הברית. בת בכורה מתוך שמונה בנות הרב בנימין סאלד. הייתי גם האישה הראשונה שלמדה בבית המדרש לרבנים בניו יורק אך לא הוסמכתי לרבנות.

לצד פעילותה הציבורית עסקה בכתובת שירה ופרוזה, בתרגום ובעריכה והייתה העורכת הראשית של ההוצאה לאור היהודית הראשונה בארצות הברית.

בשנת 1897 הצטרפה לתנועה הציונית.

מתי הגעת לארץ לראשונה?

בשנת 1909 אחרי שמלאו לי 50 שנים, הגעתי לראשונה לארץ ישראל יחד עם אימי. הגעתי לכאן בניסיון להתגבר על עזיבת בן זוגי שפגש אישה אחרת. הזדעזעתי מהתנאים הקשים שנראו לעיניי, העוני והזוהמה. וכך ב-1912 החלטתי להקים את הסתדרות הנשים הציונית בארצות הברית - הדסה, שנועדה לסייע ליישוב היהודי.

בשנת 1920 עליתי לארץ ישראל וכעבור 10 שנים נבחרתי לעמוד בראש השירות הארצי לעבודה סוציאלית של ההנהלה הציונית. הקמתי את בית הספר הראשון לעובדות סוציאליות בארץ ישראל, ייסדתי בתי ספר מקצועיים ועסקתי בשיקום נוער עבריין.

מבחינת כולנו את "אם עליית הנוער", מה המשמעות של התואר הזה?

בשנת 1932 אחרי שהסוכנות היהודית אישרה את רעיון עליית הנוער מונית לעמוד בראש מפעל זה ומשם גם המשכתי שנים להיות בתפקיד, דבר שהקנה לי את הכינוי "אם עליית הנוער". בנוסף גם לא היו לי ילדים משלי אבל הייתי אמא לרבבות ילדים אחרים.

על מה היית אחראית מתוקף תפקידך?

עמדתי בראש מפעל עליית הנוער, שהציל רבבות ילדים מציפורני הנאצים והעלה אותם לישראל, קלט אותם בארץ וחינך אותם בקיבוצים, בכפרי נוער ופנימיות.

"עליית הנוער הייתה רעיון חדש ומהפכני; עדין לא הבינו שזו עשויה להיות תקוותן היחידה של משפחות רבות. היה צורך להחדיר את הרעיון שילדים עשויים לסלול את הדרך לפני הוריהם וכי ילדים יכולים לעשות היסטוריה."

"גם אני חושבת על ילדים, אבל לא על ילד אחד; אני עוסקת ב-חמשת אלפים, בעשרת אלפים, ועוד כמה אלפי מתבגרים ליתר תוקף... חמשת אלפים אלה הם נטל עצום, בפרט שאינך יכול לעטוף אותם בשמיכה שיהיה להם חם ונעים, כי האימפריה הבריטית הגדולה מסרבת לתת להם סרטיפיקאטים, וזה מצב מזעזע..."

(מתוך נאום של הנרייטה ביום הולדתה ה-80)

בתחילת שנת-1945 חלתה הנרייטה וב-13 בפברואר באותה שנה נפטרה בירושלים. היא נטמנה בבית הקברות בהר הזיתים.

ואילו רק הייתה יודעת...

על שמה קרוי קיבוץ "כפר סאלד" ו"גבעת האם" שמצפון לו.
ישנו מכון "סאלד" למחקר במדעי ההתנהגות.
כפר נוער "רמת הדסה סאלד".
ישנם מספר רחובות ובתי ספר בערים בישראל הקרויים על שמה.
בשנת-1973 הונפק שטר של חמש לירות ישראליות שנשא את דיוקנה.
בישראל מצוין "יום האם" ביום ל' בשבט- תאריך פטירתה של הנרייטה סאלד כאות הוקרה
על היותה "אם" לבני הנוער היהודיים שבהם טיפלה.
ספינת המעפילים "הנרייטה סאלד" שהפליגה בשנת- 1946 מיוון כשעל סיפונה מעל 500
עולים, בהם כ- 180 תינוקות, ילדים ובני נוער פליטי שואה.
ואפילו ישנו "ספסל סאלד" בצל עץ שקמה בשדרות ירושלים אשר עליו נהגה הנרייטה לנוח
בנסיעותיה בין תל אביב וירושלים.

ומעניין מה הנרייטה הייתה אומרת או עושה עכשיו.

מה היא הייתה מבטיחה לבני המשק?

מה היא הייתה חושבת על מראה הקיבוץ?

איך היא הייתה מקדמת את הקליטה?

והכי מעניין, לפחות אותי באופן אישי, האם לכל זה היא באמת התכוונה?

מזל טוב קיבוץ יקר!

נאור נודל

כך נשארתי בקיבוץ כפר סאלד

מספר שבועות לפני שעמדנו לחזור לדפנה לאחר שנת התנסות בכפר סאלד, בני הבכור ניב, שהיה בסיירת גולני במסע של סוף מסלול נפגע ברגלו ופונה לבית חולים בנהריה. שם נקבע שהוא צריך לעבור ניתוח. מכיוון שעמדתי לחזור לקיבוץ דפנה נסעתי לשם ובשיחה עם מרכזת בריאות, סיכמנו שאקבל רכב מסידור הרכב, אסע לנהריה, אשאר בניתוח ולמחרת אחזור. חזרתי לכפר סאלד, עבדתי אז בלורדן ובשעה חמש וחצי לקחתי את אופני ונסעתי לדפנה על-מנת להמשיך משם ברכב לבית-החולים בנהריה, (לא היו רכבים פרטיים, הכל נעשה דרך סידור רכב) להיות לצדו של בני.

הגעתי לדפנה, לסידור הרכב, הסתכלתי על לוח הסידור ולא ראיתי שום רכב שרשום על שמי. התקשרתי לרכז הרכב, אשר ענה שלא קיבל שום פניה ממרכזת הבריאות עבורי ושכל הרכבים תפוסים עד למחרת לפנות ערב. ניסיתי לפנות לרכזת הבריאות אשר פתרה את עצמה מהעניין בזה שהיא פשוט שכחה להזמין עבורי את הרכב. לא עזרו כל נסיונותי להסביר עד כמה זה חשוב עבורי ועבור בני ולאחר דין ודברים לקחתי את אופני וחזרתי לכפר סאלד. התחושה הייתה שרימו אותי ולא מנסים לעזור לי במצוקתי. ההרגשה הייתה שלא אוכל לחיות במקום שכך מתייחס לאדם בשעת צרה.

הגעתי לכפר סאלד, שטחתי את הבעיה בפני רעייתי חיה שהתפלאה לראות אותי בחזרה. היא ניסתה לעזור בכל כוחה דרך סידור הרכב. הסיפור הגיע לאוזניו של חנן גלעד, שהיה אז מאמן השחיה בגליל עליון, והוא ללא היסוס אמר לי "קח את הרכב לכמה זמן שצריך, כשתסתדר תחזור, העיקר בריאות בנך". באותה תקופה היינו אמורים לחזור לדפנה מכפר סאלד, לאחר ששנה לפני כן חיה ניסתה לחיות בדפנה ואני סיימתי את תקופת ההתנסות בכפר סאלד וסיכמנו שאת המשך חיינו נמשיך בדפנה. הדירה הייתה מוכנה, מקום עבודה לשנינו כבר סודר וגם בתי הילדים היו מוכנים לקלוט את שי וכלנית. בסופו של דבר ההחלטה התהפכה והחלטנו להשאר בכפר סאלד וזאת בעקבות ההתנהגות הלא חברתית ולא חברית אליה נחשפתי בדפנה. חברים בדפנה ששמעו על הסיפור ניסו לשכנע אותנו לחזור, אך אנחנו החלטנו להשאר פה. לא שאין לי הרהורים בקשר לצעד שעשיתי אז, אך זו הייתה ההחלטה שקיבלנו. מאז אני נמצא בכפר סאלד עם חיה רעייתי וילדי שי (שהיום נמצא בנערן) וכלנית (תושבת בכפר סאלד).

הסיפור סופר במפגש הראשון של התהליך החברתי במועדון והתבקשתי לכתוב אותו.

אמנון מילי

70 שנה לקיבוץ כפר סאלד

"כפר סאלד יהיה קיבוץ גדול מחר, הראשון בטיב ובמספר.
כי מפני שבאנו לגליל, השתנו פני הקיבוץ כליל
והנה הקנו מתחיל: אל החולה נעפיל!"

בימים אלו אנו מציינים את חגיגות ה-70 לקיבוץ כפר סאלד.
בגלגל ההיסטוריה, המעמד הזה הינו מעמד רב חשיבות ורב רושם בשביל אלה החיים כאן.
בין אם ילידי המקום, בין אם הצטרפו אליו, וקשרו את גורלם במקום הזה הנקרא קיבוץ
כפר סאלד.
המשק והחברה השתנו במהלך השנים לבלי הכר. מגבעה קטנה וחשופה מלאת טרשים
ודרדרים, ליישוב המשתרע על שטח רחב וגדול ובנוי לתפארה!

יצאנו לשטח לאסוף ברכות מחברים ותיקים וחברים חדשים, תושבים וסטודנטים שחיים
היום בקיבוץ ורצו לברך את כפר סאלד להמשך הדרך.

ונעבור לחלק האומנותי – הברכות:

נדב ועדנה דיין:

אנחנו מאחלים שכפר סאלד תתמלא בחדוות נעורים ואמונה. ושהדור הצעיר ייתן את הטון,
יוביל את המקום ויצעיד אותו לדרך חדשה וטובה יותר.

מור בירקנפלד:

שהקהילה תתפתח ותתחזק. שנדע לחיות חיים של שיתוף, חברות, הדדיות ואהבה,
ובתקווה שתוקם פה פינת חי.

עינת ואהרון גמזו:

שקיבוץ כפר סאלד ימשיך לקלוט משפחות חדשות ויחד נצעיד את היישוב קדימה. מאחלים
גם שהנוי סביבנו יוריק, ינטעו עצים וישתלו פרחים, ושיבנו מדרכות ושבילים לרווחת כולנו.

ישע בס:

שנהיה פה כולנו חברים אחד של השני. שלא נריב ושיהיה לכולנו רק טוב.
ולעצמי אני מאחלת שהגלריה החדשה שלי תצליח ושיבואו לבקר אצלי הרבה חברים.

חן ומאור אלון:

אנו מאחלים לכפר סאלד שנים של צמיחה ושגשוג, אושר ושמחה בשבילי הקיבוץ, קולות
צחוק ילדים ושירת נעורים, ושיהיה פחות חם!

דוד וקלרה פלדר:

אנו מאחלים שכפר סאלד תחדש את נעוריה ובטוח שלברכה הזו יש על מה להתבסס,
שאכן נעוריה מתחדשים בפועל כנגד עיינו.

נורית שוסטר:

אני מאחלת לקיבוץ שנחזור לתקופות טובות בדיוק כמו בעבר ושמספר הילדים ימשיך ויגדל, והמון בריאות לכולם.

משה ומרים טרויביץ':

אנו מברכים את קיבוץ כפר סאלד לשנת ה-70 להיווסדו - השינויים שאנו עוברים הם לברכה, מקווים מאוד שקיבוץ כפר סאלד ימשיך לגדול ולצמוח ונוכל לשיר בגאווה "כפר סאלד יהיה קיבוץ גדול היום".

נדב ופית ראובן:

ממרום 10 חודשים כחברי קיבוץ ומעורבים בקהילה, רצינו לאחל ש"רק יימשך כך!" שנדע לשמור על החום והאהבה שכה מאפיינים את הקיבוץ ששמו הולך לפניו הודות לכך, ובעיקר שנשכיל להנחיל ערכים אלו לילדנו. ברכות לגיל 70 !!

חזי ורינה יל:

שהדשא שלנו יהיה ירוק יותר מזה של השכנים, שהשבילים שלנו יהיו הומים בקולות ילדים, שהעצים בסביבתנו יישאו פירות טעימים ושבמקום שבו אנו גרים נהיה גאים.

שולה וגרשון פלדר:

אנו מאלחים לקיבוץ שיהיה שמח כמו שעכשיו מתחיל להיות, שימשיכו להגיע תושבים וחברים נהדרים כמו אלו שהגיעו ושכל הזמן ילך ויוסיף להיות שמח!!!

גרטה טל:

אני מאחלת לחברה בקיבוץ שתמשיך בדרך של שילוב מבוגרים וצעירים, חדשים וותיקים. הייתי שמחה לחיות בקהילה שבה אכפת אחד מהשני.

ציונה ואיתן פרת:

שנמשיך להרגיש שייכות ואינטימיות גם כשנותרחב, שתהיה רווחה כלכלית ותמיד נוכל לדאוג לערבות הדדית, שנתחזק גם כפרט וגם כקהילה.

גרשון ואורנה שרון:

שהמקום יוסיף ויהיה שרירי באווירה של קבלה: קבלת השותף, האחר, השכן בתוך הקהילה. שנוכל ללכת משולבים כחברה, קהילה וכלכלה. שנמשיך להיות אכפתיים ושאפתנים. שמחים להיות חלק... משפחת שרון/פאר.

בת עמי ובנימין אילתי:

אנו מברכים לחג ה-70 של כפר סאלד ורוצים להזכיר 2 חברים שעשו רבות לקיבוץ- זלמן יהודאי (פעל רבות עבור המשק) ובנימין כהן (ממייסדי המפעל בקיבוץ). המון מזל טוב וכל טוב לכל יושבי כפר סאלד.

סיון שושני ועינת כרמל

קבענו פגישה. עוד יום חם של קיץ, מהסוג הלא מרחם שאנחנו מכירים מהשבועות האחרונים, אחר צהריים נוסף במשרדו של חיימק'ה. במשרד היה שקט וקריר, המקום היה מוכר והיה בו משהו נינוח. חיימק'ה קיבל אותנו בחיוך, בשקט ובצניעות האופייניים לו. התיישבנו סביב השולחן העגול והשיחה החלה. על הפרק הפעם התהליך החברתי, קהילת כפר סאלד המתגבשת וברכות לרגל חג השבעים.

פתחנו את השיחה בנושא התהליך החברתי. רובנו לקחנו חלק במפגשים שהתקיימו בחודש שעבר במועדון וב"פינה חמה". היה משהו מאוד מחמם במפגשים. תחושה שמשהו טוב קורה כאן. אנשים מחייכים זה לזה, מדברים ומספרים זה לזה על עצמם ועל הזיכרונות והחוויית הטובות שלהם מהמקום.

אם כן חיימק'ה, איך אתה יכול להתחבר למה שקרה כאן ולספר לנו במעט על המעורבות שלך בתהליך המתהווה בקיבוץ?

חיימק'ה מספר שהוא היה זה שדחף לתהליך החברתי (והוא עדיין עומד מאחורי זה) מתוך התפיסה שמי שצריך לקבוע את העתיד של קהילת כפר סאלד זה אנשי כפר סאלד עצמם. חיימק'ה מספר לנו על התחושה הקשה של לראות את הניתוק שקיים בקיבוץ בין האנשים החיים כאן. אנשים גרים וחיים פה אבל לא ממש מכירים אחד את השני. חיימק'ה מספר על המפגשים שערך בתחילת דרכו כמנהל קהילה עם הוותיקים, הצעירים, בודדים שפקדו את משרדו וכן מפגשים עם חברים בכל מיני הזדמנויות. מה שהוא הרגיש מכל אותן פגישות הוא שחסר החיבור הקהילתי. חיימק'ה חשב שיהיה נכון לקיים תהליך חברתי שבסופו של דבר מטרתו תהיה לצאת עם חזון קהילתי לכפר סאלד. "כאשר דיברתי עם חברים ושאלתי אותם איפה לדעתם כפר סאלד תהיה בעוד חמש או עשר שנים, לא קיבלתי תשובה ברורה. רוב התשובות היו "אני לא יודע מה יהיה איתי מחר אז עוד חמש או עשר שנים?!"

חיימק'ה מספר שלא היה פשוט לשכנע את הנהלת הקהילה וצוות הצמיחה דמוגרפית להיכנס לתהליך. הוא מוסיף שגם לאחר שהוחלט שהולכים על המהלך היה קשה מאוד לגייס אנשים מתוך הקהילה שירכזו ויאיישו את ליווי התהליך. נשלחו הזמנות לגיבוש הצוות והובלתו ולקח זמן רב עד שנמצאו האנשים שהיו מוכנים לתת מזמנם וממרחם לתהליך. היה חשוב שההובלה של הצוות תהיה של מישהו מבפנים. בסופו של דבר התגבשה קבוצה של ותיקים וצעירים, תושבים וחברים שעברו בעצמם מיקרו תהליך כדי שיוכלו להנחות את הקהילה כולה. חיימק'ה משתף שההדים והפידבק שהוא מקבל מאנשים שהשתתפו במפגש הראשון הם מצויינים ובהחלט יש הרבה שביעות רצון. "מבחינתי אסור לאבד את המומנטום, לפנינו חג המשק, אחריו החגים ומיד אחר כך אנחנו נמשיך, הצוות כבר נפגש ומכין את ההמשך ואני מצפה שבמפגשים הבאים יקחו חלק ויבואו יותר אנשים וביחד נציע את קהילת כפר סאלד קדימה".

המשכנו ושאלנו את חיימק'ה: האם כל זה הוא חלק מתהליך רחב יותר שאתה מוביל, או במילים אחרות חלק מחזון גדול יותר?

טוב אז תפסתם אותי... ואם לענות על-כך ברצינות אז אחד הדברים שחשובים לי מאד זה כל הנושא של בינוי קהילתי. אני מאמין שכל תהליך כמו צמיחה דמוגרפית, תרבות וחינוך אינו יכול להתקיים ללא בינוי קהילתי. אנחנו בעולם החומרי שלנו מכמתים הכול בכסף.

בינוי קהילתי הוא מסוג הדברים שלא ניתן לכמת בכסף. זה נושא לא נוחץ ולא סקסי לעסוק בו, אך קהילה צריך לבנות. אנשים מעדיפים להיות בוועדות הכלכליות בצוות שבונים שכונות היכן שרואים כסף. אבל מה עם הקהילה? בעיני זה הדבר החשוב ביותר. אם הקהילה תבנה את עצמה, אם הקהילה תשב על יסודות חזקים זו קהילה שתצליח להתמודד עם כל דבר. ולשם אני חושב שכולנו רוצים לכוון.

אנחנו מקשים על חיימק'ה. אתה שאלת אנשים בקיבוץ איך הם רואים את כפר סאלד עוד 5 או 10 שנים אז עכשיו אנחנו נכוון אליך את השאלה, איך בעיניך נראית קהילה כזאת או אם נדייק, איך תיראה קהילת כפר סאלד עוד מספר שנים?

חיימק'ה נענה לאתגר ומתאר לנו את הקהילה: "קודם כל תהיה פה גאוות יחידה, כאשר אנשים ייצאו החוצה ויגידו אני מכפר סאלד יתנפח להם החזה מרב גאוה וחיוך ימתח להם על השפתיים. הרצון של אנשים לבוא ולהיות חלק מהדבר הזה יהיה זה שיסחוף אנשים להיות חלק מהקהילה. בנים חוזרים ימלאו את הקיבוץ, חבר'ה צעירים שיעמדו בתור להכנס לקהילה. לאנשים שיחיו כאן יהיה איכפת זה מזה וסביבתם. אני מדבר על הדברים הקטנים והפשוטים שלעיתים כל-כך משמעותיים. כמו להרים נייר של ארטיק מהמדרכה, או לקחת חלק בלוויה של אדם מבוגר ולו כדי לכבד ולעזור למשפחה על-מנת שלא יהיו צריכים להרים דליים לכסות את הקבר הטרי, או כאשר משהו נוסע מהר בכבישים המתעקלים הצרים ומעירים לו. אם תעצור אותי ותעיר לי שנהגתי בפראות אני אומר לך תודה, תודה על כך שאכפת לך.

המשימתיות של האנשים שיחיו כאן תהיה מכוונת קהילה ולא רק נשמע את ה"מה מגיע לי" וה"מה לא נותנים לי" מבחינה חומרית.

בדברי אני מתייחס גם לנוער. יש לנו כאן נוער נפלא שהוא גם חלק חשוב בעתיד המקום הזה. אני רואה בעיני רוחי את הנוער מתגייס מתוך המסירות שלו למקום ומאמץ את המבוגרים. שוב אני מדבר על דברים שעל פניו הם מצד אחד מאוד פשוטים ומצד שני ממלאים ונותנים תחושה טובה של שייכות וגאוה למקום. לדוגמה, שהנוער יעזור לוותיקים בצביעת הבתים. אך אני לא מדבר רק על הנוער. הייתי רוצה לראות שאנשים מכל שכבות הגיל ירצו לקחת חלק ולהיות שותפים בפרויקטים קהילתיים ואנשים מתוך עצמם יהיו מוכנים ורוצים לתרום ולקחת חלק אקטיבי. מבחינתי כאשר דברים כאלו מתקיימים בקהילה זה סימן שלאנשים אכפת. אכפת להם מעצמם, אכפת להם מהסביבה שלהם ואכפת להם מהקהילה שבה הם חיים. לדעתי, ההתייחסות לתושבים ולסטודנטים צריכה להשתנות. לדעתי, צריך להתייחס אליהם כאל חלק מהקהילה ולהפסיק עם הקיטוב של תושבים מול חברים. כולנו חלק מהקהילה אחת וכולנו רוצים לחיות במקום נעים.

לקראת סיום מה היית רוצה לברך את קיבוץ כפר סאלד לכבוד חג ה70?

הסלוגן של התהליך החברתי היה אמור להיות "נכיר קרוב נגיע רחוק" המשפט הזה מתמצת את האני מאמין שלי. שנת השבעים מבחינתי היא סוג של התחלה. עם העבר המפואר של כפר סאלד ועל הבסיס האיתן של מה שאנשים עשו כאן בשבעים השנים האחרונות הם נתנו לנו מקפצה לשבעים השנים הבאות. מבחינתי זה יהיה ממש פשע אם לא ננצל את הפוטנציאל שיש במקום הזה, בקהילה ובחומר האנושי שמרכיב אותה ונצמיד את היישוב קדימה לשבעים השנים הבאות. וצריך לזכור- זה בידיים שלנו.

חיימק'ה סיים את דבריו להפעם ואנחנו יצאנו ממשרדו בתחושה מאוד טובה. תחושה של שינוי, של רוח אחרת שמנשבת. רוח עדינה ומתחשבת שרואה את הפרט שמרכיב את הקהילה. מאחורי השקט והחיוך הצנוע עומד אדם עם חזון, עם ערכים והמון אכפתיות לקיבוץ ולקהילה היושבת בו.

אז יישר כוח חיימק'ה ומצטרפים לאיחולים לרגל שנות השבעים!

עינת גמזו ואסף שביט

טובה ליברמן ז"ל (מתוך דברים שנאמרו בהספד)

טובה נולדה בבגדד לפני 74 שנים ובילדותה הראו לה החיים את צידם המכוער. את אביה לא הספיקה לראות. האם הייתה צריכה לפרנס ארבע ילדות. הבת הבכורה בת ה-10 הופקדה על הטיפול בשלוש הקטנות יותר. מעט שעות חינוך במין גן ילדים שהחזיקה הקהילה היהודית בבגדד והרבה זמן של התרוצצויות עם ילדים בחוץ, ברחוב – כך סיפרה טובה מזכרונה. הרבה פעמים סיפרה איך במשחקים עם הבנים היו רצים אחרי עגלות וקופצים ונתלים בהן ומסתכנים בפילה או בצליפת שוטו של העגלון.

אחרי מלחמת השחרור, עם ייסודה של מדינת ישראל, ארגנה הסוכנות היהודית את יציאתם של היהודים מעירק.

את רכושם השאירו מאחוריהם ותוך סיכון גדול נסעו לפרס באוטובוסים מלאים. בת עשר מגיעה טובה מעירק למעברת בית ליד. בין הרבה דברים מוזרים שהכירה במעברה, היו הלחם השחור וה"דג-מלוח", ובדרך כלל כשהזכירו את המעברות הייתה טובה מזכרת בחיוך שבפעם הראשונה שקיבלו דג-מלוח, אימה טיגנה אותו.

החורף הקשה והגשמים העזים הציפו את המעברה וסחפו איתם והרסו את מעט הרכוש, התמונות, את דברי המזכרת.

האחות המבוגרת, שנישאה עוד בעירק, מתגוררת עם משפחתה באשקלון בבית של "הרכוש הנטוש", וטובה מבלה שם את רוב זמנה. שם בחצרות הבתים העזובים ובסביבותיהן מצאו הילדים המון דברים שנעזבו על-ידי הדיירים הקודמים.

האחות השנייה, שמצאה עבודה אצל משפחה בתל-אביב ונועצה בה לגבי סידור לאחות הקטנה, שומעת על האפשרות לפנות ל"עליית הנוער" - להתחנך בקיבוץ. וכך, אחרי נסיעה מתישה מגיעה טובה בת ה-12 אל כפר סאלד,

אל עולם שונה, בלתי מוכר וילדים לא מוכרים, ומתחילה לפלס את דרכה בעולם החדש. כאן מתחילה ההתמודדות של טובה עם הלימודים המסודרים. היא תמיד הייתה אסירת תודה על האהבה שקיבלה מן המשפחות המאמצות, מן המטפלות ומן המורים.

כעבור שנים כשטיילנו באיטליה, אני זוכר אותה קורנת מאושר ברומה, פירנצה וונציה ונהנית מכל פיאצה, פסל ותמונה ומוסיפה: "אני מכירה אותם מהשיעורים של אבא פרייער!" אחרי בואה של טובה לכפר סאלד נפטרה האם.

טובה רוכשת ידידים ומשתלבת בלימודים ובעבודה ובכל מקום מציינים את חריצותה ואת מאור פניה.

עם סיום בית הספר מתגייסים כל בני הכיתה לצה"ל. טובה משרתת בחיל האוויר בקיפול מצנחים וטיפול בכיסאות מפלט.

לפני שסיימה את השירות הצבאי התקשרנו (במסיבת החתונה של עדינה וגבי), והקשר נמשך עד הזמן הזה, ומן הקשר הזה נולדו לנו עמרי, נועה וענת.

על טובה כאם, כסבתא וכחמות, נוכל ללמוד מן הכבוד, מן האהבה ומן המסירות שטיפלו בה בנינו, נכדינו, חתנינו וכלתנו.

טובה עבדה בכמה מקומות עבודה. בכל מקום השאירה אחריה שובל של הערכה. המקום האחרון היה הקוסמטיקה. אחרי שלמדה את המקצוע, התמסרה לו בשקידה וגם רקחה קרמים בעצמה, ורבות החברות שנהנו מהם והמליצו עליהם.

נעשינו גמלאים.

טובה התחילה לצלם והשאירה לנו צילומים יפהפיים.

...בחורף של 2011 תכננו, טובה ואני, לנסוע בסתיו למצפה רמון ולטייל בנגב הצפוני, ולא יצא לפועל.

בחורף הזה, סיכמנו שאחרי המחזור הראשון של הטיפולים הכימותרפיים, אם המצב יאפשר, נזמין לנו לסתיו, 2-3 ימים במלון "מצפה הימים". יפה וקרוב לבית וגם לצפת (ליתר ביטחון), התבדחנו.

...לסתיו הזה, אבוי, אין לנו כבר תוכניות משותפות.

לטובה בלכתה מאיתנו:

שורות משירו של ח. נ. ביאליק

הולכת את מעמי – לכי לשלום
ויהי רצונך לבדו נר לנתיבך,
ומצאי את השלֹוה באשר תהי.
ראי, חסרתי אותך – אך עדין
לי נשאר רב: לי יש- עוד עולם מלא,
היפה כמו שהוא בִּירֵק אביביו,
בזהב סוף קיציו ובלבנונית חרפיו;
ולב עוד לי – דביר חזון, קן-החלומות.
וקאבי עצור שם, יגון הקודש,
ומלאך טהור עמי – דמות דיוקנך.

שמחה ליברמן

משפחתנו רואה צורך להודות מעומק הלב לאנשים הטובים מאוד, שבשנה האחרונה לא חסכו מאמץ ורצון טוב, הקלו את סבלנו והוכיחו לנו שאהבת אדם וידידות, עזרה הדדית וערבות הדדית הם לא מושגים ריקים.

תודה רבה לכולכם,
משפחות ליברמן, טל וגופמן.

זוכרים

דוד קולנדר ז"ל	17.8.1975
קטי בראור מוזס ז"ל	16.8.1984
שלמה לוי ז"ל	31.8.1984
בנימין כהן ז"ל	11.8.1987
מרים לשם ז"ל	18.8.1993
מנחם הגדוש ז"ל	25.8.1997
מנשה אדם ז"ל	2.8.1998
מאיר היידו ז"ל	29.8.2001
אמא אסתר לוי ז"ל	3.8.2004
דוד צור ז"ל	26.8.2005
פאולה רייסמן ז"ל	4.8.2006
אפרא לרר ז"ל	18.8.2006
ציפורה אדם ז"ל	19.8.2006
טובה ליברמן ז"ל	3.8.2012

יהי זכרם ברוך

כפר סאלד

קת שלח וקז סד שמח!